

СТАНОВИЩЕ

от

**проф. д-р ПЕНКО МИНКОВ ШОТЕКОВ, д.м.н.,
Клиника по нервни болести при УМБАЛ “Св. Иван Рилски”, София**

съгласно заповед № 356/26.08.2015 на Изпълнителния директор на МБАЛ
„Национална кардиологична болница“ ЕАД-София

Относно: Конкурс за придобиване на академична длъжност „професор“ по научна специалност „Неврология“, с код 03.01.19. обявен от МБАЛ „Национална кардиологична болница - ЕАД София.“ в ДВ, бр. 42/09.06.2015 и съгласно Условията и по реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условия и реда за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности в Многопрофилна болница за активно лечение „НКБ“ ЕАД , от 2011 год. и включените в него Изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“, чл. 75.

за кандидат:

доц. д-р ЛЮБОМИР ХАРАЛАНОВ ХАРАЛАНОВ, дм

На обявеният конкурс се е явил един кандидат доц. д-р ЛЮБОМИР ХАРАЛАНОВ ХАРАЛАНОВ, дм, който има всички законови изисквания да участва по обявения конкурс, а именно:

- Призната образователна и научна степен „Доктор“ (Диплома 26634/25.04.2000г., за дисертационен труд „Слухови мозъчно-стволови предизвикани потенциали при болни с остри разстройства на мозъчното кръвообращение“);
- Призната Специалност по нервни болести от 1986г (диплома №30083/01.04.1986);
- Очертан профил на научната дейност в смисъла на шифър 03.01.19 Неврология, професионално направление 7.1. Медицина;
- Той заема академична длъжност „Доцент“ от 2007 г. към МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД, като преди това е заемал последователно от 1983 г. длъжности асистент, старши и главен асистент към Катедрата по неврология при Медицинска академия – София и Катедрата по спешна неврология в ИСУЛ - София;
- Дългогодишен преподавател по медицина – неврология към Медицинския факултет – София;

- От 20.07.2003г след конкурс е Началник на Клиника по неврология към МБАЛ „Национална кардиологична болница” - София;
- Достатъчно научни публикации:
  - Една монография „Ембриология, дизонтогенеза и варианти на екстракраниалните шийни и мозъчни артерии” София, 2015 г.;
  - Статии и доклади в чужди списания - 83, от които 30 на английски език, като 52 са публикувани след 2005г, след избора на доцент;
  - Има 75 научни съобщения, от които 18 са изнесени на международни конгреси;
  - Участие в 1 учебник по неврология;
  - Импакт фактор на публикациите, общ - 198,415, индивидуален 7,5;
  - Висок брой на цитиранията до 711 от база данни на Web of Knowledge;
- Има две призната рационализации;
- Главен изследовател на редица международни научни клинични проучвания при болни с Множествена склероза, Паркисонова болест, Болест на Алцхаймер, невропатична болка, исхемични мозъчни инсулти и др;
- Член на две български научни дружества и член на редакционната клоегия на две български медицински списания .

Несъмнено е че, всички тези наукометрични данни са достатъчни и отговарят на критериите Доц. Л. Хараланов да участва в настоящият конкурс.

Прегледът на научната активност на представените материали показват ориентираност на доц. Л. Хараланов предимно към съдовата патология на неврологичните заболявания и клинична електрофизиология - приложението на предизвиканите потенциали в неврологичната практика. Нещо повече, той е един от пионерите при въвеждането на тази методика в България, като създава национален модел за изследване и мониториране на неврологично болни с мозъчно-съдова патология с мултимодални предизвикани потенциали.

Неговата дисертационна работа „Слухови и мозъчно-стволови предизвикани потенциали при болни с ости разстройства на мозъчното кръвообращение” от 2000 г е свързана с това главно научно направление в което доц. Л. Хараланов работи. Тази дисертационна работа е в основата на 8 научни публикации, един научно-изследователски проект “Модел за анализ на слухови мозъчно-стволови потенциали при болни с остро разстройство на мозъчното кръвообращение (1996-1997) и около 15 научни съобщения на наши и международни конгреси. Участва в разработването на първия български апарат за предизвикани потенциали съвместно с Лабораторията по биомедицинско инженерство към БАН.

Значителен негов принос е въвеждането в широката клинична практика на слуховите предизвикани потенциали при остри нарушения на мозъчното кръвообращение. Доц. Л. Хараланов разработва предимно мозъчно-стволовите предизвикани потенциали, като ранен индикатор за увреди в ЦНС при инсулти в мозъчния ствол. Интерес представляват и неговите проучвания за слуховите предизвикани потенциали при субарахноидни хеморагии, като метод за

елекрофизиологичен контрол (мониториране) на състоянието на изследваните болни, локализация на кръвоизлива и прогноза за изхода на заболяването. Разработва невромониторирането с предизвикани потенциали. Тези проучвания имат международен приносен характер. Те са съпроводени и с няколко допълнителни приноса в тази област, като нов статистически анализ за обработка на получените данни, стимулатор, разработен с колектив от инженери и признат за рационализация, и метод за стимулация на две сензорни системи. Статията за слухови стволови предизвикани потенциали при субарахноидни кръвоизливи е с международен принос, поради редките проучвания с този метод при подобни болни.

В областта на предизвиканите потенциали, доц. Л. Хараланов има и изследвания за поставяне на диагнозата Мултиплена склероза с използването на мултисензорни предизвикани потенциали. Интерес представлява и колективната статия и обзор в международно списание на Клинико-елекрофизиологично проучване на диагностичната стойност на промените на „контингент негативна вариабилност (CNV)” и вълновия комплекс P300 при болни с различни стадии на Паркинсонова болест”.

Доц. Л. Хараланов има участие в две успешно завършени научни теми с национално спонсориране в областта на клиничната и експериментална електрофизиология. На една от тях той е научен ръководител „Модел за анализ на слуховите стволово-мозъчни предизвикани потенциали при болни с мозъчни инсулти” и е част от неговите разработки в областта на предизвиканите потенциали. Втората тема е научно-фундаментала „Изследване на регенерацията на зрителен нерв върху зайци след приложение на нервен разтежен фактор”. С тази тема се доказва, че нервния растежен фактор е от значение за регенерацията на зрителния нерв, чрез стимулиране на нови митохондриални включвания.

В заключение от цялата серия от клинични и научни изследвания може да се обобщи, че доц. Л. Хараланов има значителен принос у нас в разработвнето и въвеждането в клиничната практика на евокираниите потенциали и теоретични научни постижения в тази област с международно значение.

Доц. Л. Хараланов е утвърден специалист и в областта на мозъчно-съдовите заболявания на нервната система - мозъчните кръвоизливи и исхемичните мозъчни инсулти. На първо място са неговите проучвания при латентната и преходна недостатъчност на мозъчното кръвообращение, особеностите на мозъчното кръвообращение в която област е и неговата монография „Ембриология, дизонтогенеза и варианти на екстракраниалните шийни и мозъчни артерии”. Съвременен момент в тази тема е значението на невроизобразяващите методи за тяхната диагноза. По този начин тези проучвания се явяват област на интерес за широк кръг изследователи – клиницисти, патоморфолози, рентгенолози и др. Серия статии, от национално значение, са за използването на ултразвуковата Доплерова сонография при мозъчно съдови заболявания.

Принос за българската литература са неговите изследвания на клинични, електрофизиологични, образни изследвания посветени на спешната неврология и интензивно лечение на редица остри неврологични заболявания, като приложение на ЕКГ телемониторинг за детекция на пристъпно предсърдно мъждане при болни

прекарали криптогенни инсулти, голямо проучване на болни с хипертонична криза и причинените от нея неврологични усложнения, дългогодишно проучване на хирургическото лечение на интрацеребралните хеморагии с или без интраоперативна тромболиза и много други.

С приносен характер за българската литература са серия от статии с проучвания на висшите корови функции и когнитивни нарушения при различни исхемични корови синдроми, като Герстманов синдром, случай на непълен синдром на десен париетален дял при болен с дисекация на дясната вътрешна сънна артерия и вторичен инфаркт в басейна на дясната средна мозъчна артерия, случай на хеминеглект и хемианопсия при възстановяване от корова слепота и изследване на праксиса и неговият контрол върху екзекутивните функции при пациенти с МС.

Разбира се, като широкопрофилен лекар-невролог доц. Л. Хараланов има научни трудове свързани и с други области на неврологията, като спешна неврология и интензивно лечение, епилепсия, множествената склероза, тумори на хипофизата, в областта на отоневрологията, невропсихологията, Паркинсоновата болест, невроофтамология и др. В редица статии той засяга проблеми, като неврологична симптоматика при хипертреоидизъм, рядък случай на болна с комплекс на Карни и емболия на лява каротидна артерия, случай на тромбофилия с хомозиготно носителство на PAI и хетерозиготно на фактор V на Leiden при пациентка с венозен тромботичен инсулт, случай на левкоенцефалопатия при JC-вирусна инфекция, рядък случай със синдрома на Марфен с тежка фенотипна изява и с митрално клапно протезиране, антифосфолипиден синдром с рецидивиращи изолирани ретробулбарни неврити, рядък случай на два спонтанни спинални епидурални хематома, развитие на неврологичните прояви при множествени спонтанни спинални епидурални хематоми протекли с благоприятен изход и др.

Доц. Л. Хараланов е бил главен изследовател на редица научни, клинични проекти за изследване на медикаменти при болни с Множествена склероза, Болест на Алцхаймер, Паркинсонова болест, невропатична болка и мозъчни инсулти, резултатите от които са публикувани в западни списания и многократно цитирани

Доц. Л. Хараланов е дългогодишен преподавател, първоначално като асистент в Медицинска академия, я в последствие и като доцент. Той е преподавал на студенти по медицина, медицински сестри в Медицинска академия – София. Той е бил е хонуруван преподавател към Факултета по педагогика при ЦУ „Климент Охридски”, а по-късно и лектор на курсове по СДО. Клиника по неврология, която понастоящем ръководи е база за обучение на студенти по магистърски програми по кинезитерапия. Той е бил ръководител на трима докторанти. Той многократно е изнасял лекции, като известен преподавател, на фирмени симпозиуми предимно в областта на съдовите заболявания на нервната система.

Той е многогодишен член на Държавна комисия за провеждане на държавен изпит по научна специалност „Неврни болести”.

Доц. Л. Хараланов има значителна професионално-административна активност. Той е член на Българското дружество по неврология и Председател на Комисията по етика, Научното дружество по ЕЕГ и кл. електрофизиология. Той е

член на редакционните колегии на сп. „Българска неврология“ и „Невросонология и мозъчна хемодинамика“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Въз основа на направеният преглед и анализ на научната и преподавателска дейност на кандидата имам обективни основания да предложа на Научното жури избирането на доц. Любомир Хараланов Хараланов за академичната длъжност **ПРОФЕСОР** към МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД – София. Основанията ми за това са следните:

- Доц. Любомир Хараланов е дългогодишен известен преподавател, лекар-невролог и един от водещите специалисти у нас в областта на мозъчно-съдовата болест и клиничната електрофизиология. Той е Началник на Клиника по неврология в една от най-renomираната Университетска болница в г. София. Той има участие в написването на отделни глави в учебник по нервни болести.
- Доц. Любомир Хараланов има значителна научна продукция свързана основно с мозъчно-съдовата болест и клиничната електрофизиология, но освен това той има изследвания в различни други области на неврологията, като невропсихология, неврохирургия, Доплерова сонография, отоневрология, мултиплена склероза и др. Значителна част от получените научни резултати са публикувани в наши и чуждестранни списания с многократни цитирания у нас и в чужбина. Тези резултати имат съществено практическо медико-социално значение и представят доц. Л. Хараланов, като изтъкнат специалист- невролог в областта на мозъчно-съдовите заболявания и клиничната електрофизиология.
- Доц. Л. Хараланов има една самостоятелна монография и две признати рационализации;
- Доц. Л. Хараланов има висок общ импакт фактор 198,415 и много голям общ фактор на цитирания над 711 от баз данни на Web of Knowledge;
- Доц. Л. Хараланов е главен исследовател на много научни клинични проучвани в различни области на неврологията;

Всичките наукометрични показатели отговарят на изискванията съгласно ЗРАСРБ и ПРАСТрУ.

София, 05.10.2015

Член на научното жури:

(Проф. д-р П. Шотеков, д.м.н.)